

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 324/2015-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. mája 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti VARINSKÝ, s. r. o., Tamaškovičova 17, Trnava, zastúpenej advokátkou JUDr. Ľubicou Masárovou, PhD., Púchovská 12, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžz 4/2011 z 10. januára 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti VARINSKÝ, s. r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. apríla 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti VARINSKÝ, s. r. o., Tamaškovičova 17, Trnava (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžz 4/2011 z 10. januára 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že 28. júla 2010 začala u sťažovateľa opakovaná daňová kontrola dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie august 2008 na základe „*Oznámenia o výkone opakovanej daňovej kontroly č. I/182111274-3289/2010/Kono zo dňa 21. júna 2010*“. Upovedomením č. I/332111274-128135/2010/Meli, Jnč zo 16. decembra 2010 bolo sťažovateľovi oznámené, že lehota na vykonanie opakovanej daňovej kontroly sa predlžuje do 28. júla 2011.

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“) rozhodnutím č. I/332/11274-33848/2011/Meli, Jnč z 21. marca 2011 rozhodlo o prerušení opakovanej daňovej kontroly na základe § 25a ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“) z dôvodu, že sa začalo konanie o inej skutočnosti rozhodujúcej pre vydanie rozhodnutia – na základe v sťažnosti špecifikovanej žiadosti o medzinárodnú výmenu informácií a žiadosti o súčinnosť.

Proti postupu zamestnancov správcu dane „... *Po uplynutí zákonnej lehoty na vykonanie opakovanej daňovej kontroly podal sťažovateľ v súlade s § 15 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb. námietku proti postupu zamestnanca správcu dane pri výkone opakovanej daňovej kontroly domáhajúc sa okamžitého ukončenia tejto kontroly, ktorú po uplynutí zákonnej lehoty na jej vykonanie, ktorá podľa názoru sťažovateľa uplynula dňa*

28. júla 2011, považuje za nezákonný zásah do svojich práv a právom chránených záujmov.“.

Zo spisovej dokumentácie priloženej k sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal dve námietky na postup zamestnanca správcu dane pri výkone opakovanej daňovej kontroly, a to 26. mája 2011 a 1. augusta 2011. O prvej z nich – námietke proti postupu zamestnancov správcu dane pri výkone opakovanej kontroly, zbytočným prietahom a nečinnosti – rozhodlo finančné (daňové) riaditeľstvo rozhodnutím č. I/332/69303/2011/Jen z 28. júna 2011 a o druhej námietke sťažovateľa proti postupu zamestnancov správcu dane pri výkone opakovanej kontroly – nezákonného zásahu z dôvodu porušenia zákazu prekročenia zákonom ustanoveného časového rámca pre jej výkon – rozhodlo finančné (daňové) riaditeľstvo rozhodnutím č. I/332/87966/2011/Jend z 26. augusta 2011 tak, že námietke nevyhovelo. Predmetné rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené 9. septembra 2011.

Sťažovateľ následne 10. októbra 2011 podal najvyššiemu súdu návrh na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), o ktorom najvyšší súd rozhodol namietaným rozsudkom z 10. januára 2013 tak, že ho zamietol.

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na svoju argumentáciu uvedenú v návrhu/žalobe podľa § 250v OSP:

«... rozhodnutie o prerušení daňovej kontroly nemá oporu v zákone, a preto nemohlo vyvolať účinky podľa § 25a ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb., podľa ktorého ak je konanie prerušené, lehoty neplynú... je nutné odlišovať daňovú kontrolu, ktorá nie je daňovým konaním, a pre ktorú zákon stanovuje maximálnu dĺžku jej trvania, od daňového konania v zmysle § 1 písm. d) zákona č. 511/1992 Zb., ktoré je v zmysle § 25a možné za ustanovených podmienok prerušiť... pri daňovej kontrole nemožno uplatniť postup podľa § 25a, a to ani s použitím § 15 ods. 6 citovaného zákona, pretože jednou zo zákonných podmienok pre takýto postup je, že musí ísť o „konanie o inej skutočnosti rozhodujúcej

pre vydanie rozhodnutia“, z čoho je zrejmé, že takýto postup je možný iba v prípade konania, ktoré má byť ukončené vydaním rozhodnutia, teda v procese rozhodovacom...

... Výklad § 25a citovaného zákona, ktorý by umožňoval jeho aplikáciu aj na daňovú kontrolu, by znamenal „že sa prerušuje zákonom stanovený postup na zisťovanie skutočností rozhodujúcich pre správne určenie dane z dôvodu zisťovania týchto skutočností“. Takýto výklad je teda zjavne nelogický, dokonca absurdný, a preto ho je nutné odmietnuť...»

Sťažovateľ argumentoval vo svojom návrhu tým, že ak by aj zákon č. 511/1992 Zb. umožňoval prerušiť daňovú kontrolu a podanie žiadosti o medzinárodnú výmenu informácií mohlo byť dôvodom na jej prerušenie, v jeho prípade neboli splnené podmienky podľa § 25a zákona č. 511/1992 Zb. Poukázal na to, že postup finančného riaditeľstva nebolo možné kvalifikovať ako medzinárodnú výmenu informácií podľa § 2 zákona č. 76/2007 Z. z. o medzinárodnej pomoci a spolupráci pri správe daní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 76/2007 Z. z.“). Poukázal pritom na to, že *„Uvedené žiadosti o súčinnosť žalovaný vydal na základe § 32 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. Aj podľa odpovede MF SR takýto postup však nie je možný, keďže vzhľadom na obmedzenú teritoriálnu pôsobnosť zákona, daňové orgány SR nie sú oprávnené ukladať povinnosť poskytnúť informácie akýmkoľvek orgánom cudzieho štátu. Súčasne MF SR potvrdilo, že takáto výmena informácií nie je, pre absenciu medzinárodnej zmluvy, možná ani s Hong Kongom ani Spojenými arabskými emirátmi, a teda daňové orgány nie sú oprávnené takéto informácie požadovať od subjektov, ktorým adresovali predmetné žiadosti o súčinnosť. Taktiež Velvyslanectvu SR v Egypte nie je subjekt oprávnený vykonávať akékoľvek úkony v oblasti správy daní v prípade medz. výmeny informácií. Je preto zrejmé, že tieto úkony nemajú oporu v zákone, naopak sú porušením čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, a preto nemohli vyvolať žiadne právne účinky. Podaná žiadosť o MVI do Singapuru, s ktorým SR má uzatvorenú medz. zmluvu sa týka iného daňového subjektu a tiež inej dane (dane z príjmov za rok 2009) než tej, ktorá bola predmetom daňovej kontroly u sťažovateľa.*

... využitie informácií na účely dane z pridanej hodnoty u sťažovateľa by bolo v priamom rozpore so záväzkom SR vyplývajúcim z uvedenej zmluvy...“.

Sťažovateľ v súvislosti s namietaným rozsudkom najvyššieho súdu v sťažnosti uvádza:

„Sťažovateľ mal za to, že v súlade s § 250v ods. 3 OSP využil prostriedok, ktorého použitie umožňoval osobitný predpis, ktorým je podľa ustanovenia § 15 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb. námietka proti postupu zamestnanca správcu dane, a dodržal 30 dňovú lehotu, ktorá sa v danom prípade počíta odo dňa doručenia rozhodnutia o námietke navrhovateľovi, t. j. dňa 9. septembra 2011 (v súlade s § 57 ods. 1 a ods. 2 OSP je posledným dňom lehota 10. októbra 2011) a preto boli splnené všetky zákonné podmienky na priznanie ochrany podľa § 250v OSP.“

Sťažovateľ namieta predovšetkým záver najvyššieho súdu, že nedodržal subjektívnu lehotu podľa § 250v ods. 3 OSP na podanie návrhu. V tejto súvislosti poukazuje na podstatu svojej námietky, podľa ktorej k nezákonnému zásahu malo dôjsť tým, že finančné riaditeľstvo pokračovalo vo výkone opakovanej daňovej kontroly aj po uplynutí zákonnej lehoty. Rozhodnutie o prerušení daňovej kontroly považuje za nezákonné, preto nemohlo vyvolať účinky prerušenia plynutia lehoty na jej ukončenie. Argumentuje pritom tým, že *„Pri namietanom nezákonnom zásahu pritom vychádzal z ustálenej judikatúry práve NS SR podľa ktorej daňová kontrola po uplynutí zákonnej lehoty na jej vykonanie môže pokračovať iba so súhlasom dotknutého daňového subjektu. V opačnom prípade môže konanie správcu dane vytvoriť protiprávny stav v podobe nezákonného zásahu orgánu verejnej správy (napr. rozsudok NS SR 3 Sžf 9/2007 zo dňa 19. 04. 2007, 3 Sžf 107/2009 zo dňa 8. 10. 2009)... Táto ustálená judikatúra bola potvrdená Nálezom ÚS SR III. ÚS 24/2010-57... Samotné súdne orgány teda jednoznačne potvrdili, že daňová kontrola nemusí byť nezákonným zásahom už od svojho začiatku, ale môže sa ním stať až neskôr – z dôvodu uplynutia času. Sťažovateľ poukazuje na to, že to nie je jediný prípad, kedy sa zákonná daňová kontrola môže zmeniť na nezákonný zásah, bezpochyby by k tomu došlo aj v prípade, ak by počas jej vykonávania došlo k zániku práva vyrubiť daň.“*

Sťažovateľ nesúhlasí so záverom najvyššieho súdu, ktorý, vychádzajúc z princípu jednotnosti daňovej kontroly, považoval za rozhodný okamih deň, kedy začala opakovaná daňová kontrola. Subjektívna lehota na podanie návrhu takto začala plynúť nasledujúci deň, t. j. 29. júla 2010, a uplynula 30. augusta 2010 v pondelok. V tejto súvislosti uvádza, že „... interpretácia súdu... teda znamená, že sťažovateľovi uplynula zákonná subjektívna lehota na podanie návrhu cca 11 mesiacov pred tým (dňa 31. 8. 2010), ako vôbec k tvrdenému nezákonnému zásahu v podobe pokračovania v daňovej kontrole po uplynutí zákonnej lehoty na jej vykonanie došlo (od 28. 7. 2011) a teda sa o ňom sťažovateľ mohol dozvedieť je výkladom nelogickým, absurdným, zasahujúcim samotnú podstatu práva prístupu k súdu, odporujúcim požiadavke, že účelom stanovenia lehoty nesmie byť zabrániť účastníkovi konania využiť práva, ktorými disponuje... Takýto výklad je tiež v úplnom rozpore s dikciou § 250v ods. 1 OSP, z ktorého úplne jednoznačne vyplýva, že v čase podania návrh k tvrdenému nezákonnému zásahu už muselo dôjsť a tento trvá alebo hrozí jeho opakovanie. Ak chcel NS SR poprieť doterajšiu judikatúru... bolo je povinnosťou právne relevantným spôsobom svoje závery vysvetliť.“

Sťažovateľ tiež namieta, že najvyšší súd sa bez akéhokoľvek odôvodnenia priklonil k záveru, že námietka proti postupu zamestnanca správcu dane podľa § 15 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb. nemôže byť považovaná za opravný prostriedok v zmysle § 250v ods. 3 OSP, čo vyplýva z toho, ako určil začiatok plynutia subjektívnej lehoty na podanie návrhu na súde. V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na judikatúru najvyššieho súdu (napr. 3 Sžf 4/2011 z 8. novembra 2011), na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 S 89/2011 z 25. októbra 2011 a na uznesenie rozšíreného senátu Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 2 Afs 144/2004-110 z 31. augusta 2005, z ktorých vyplýva opačný záver, t. j. že uvedenú námietku je potrebné považovať za opravný prostriedok podľa § 250v ods. 3 OSP.

Sťažovateľ tiež cituje právny názor najvyššieho súdu, podľa ktorého rozhodnutie o prerušení daňovej kontroly nepodlieha pre svoj procesný charakter samostatnému

súdnemu prieskumu [§ 248 písm. a) OSP], sťažovateľ ho môže namietať v následnom vyrubovacom konaní. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza:

„Preto... je v danom prípade, na prijatie záveru, či došlo k namietanému nezákonnému zásahu z dôvodu uplynutia lehoty na vykonanie daňovej kontroly, nevyhnutné prejudiciálne posúdenie procesného postupu odporcu, ktorý tvrdenému zásahu predchádzal a to v spojení § 250v ods. 8 OSP s ustanovením § 245 ods. 1 OSP. NS SR vôbec nevysvetlil, prečo podľa jeho názoru nie je v danom prípade prípustné aplikovať uvedené ustanovenia OSP tak ako to požadoval sťažovateľ. Neobstojí ani jeho argumentácia týkajúca sa toho, že sťažovateľ bude môcť uvedený postup namietať v jemu dostupných opravných prostriedkoch, a to z dôvodu, že postup správcu dane nemusí vždy viesť k vydaniu rozhodnutia, ktoré by bolo preskúmateľné, či už v rámci odvolacieho konania alebo súdnej žaloby podľa § 247 OSP... tieto prostriedky nemožno použiť za situácie, kedy správca dane vydá rozhodnutie, ktorého zákonnosť účastník konania nemá dôvod spochybňovať. Ani prioritizovanie fiškálnych záujmov štátu však nemôže viesť k situácii, kedy by bol daňový subjekt ukrátený práva domáhať sa ochrany proti daňovej kontrole, ktorá ak vybočuje zo zákonných medzí, porušuje množstvo ústavne zaručených práv daňového subjektu, len preto že neskôr správca dane, ktorý takýto nezákonný zásah vykonal, dospel k rozhodnutiu, ktoré je pre daňový subjekt priaznivé... možnosť ochrany pred nezákonnou daňovou kontrolou musí byť daná v reálnom čase a umožnená všetkým daňovým subjektom, nie len tým, u ktorých vyústi do rozhodnutia, ktoré daňový subjekt považuje za nezákonné.“

Sťažovateľ tiež nesúhlasí so záverom najvyššieho súdu, podľa ktorého sa nápravy mal domáhať v konaní o odstránenie nečinnosti správneho orgánu. Tento právny záver podľa neho nekorešponduje s doterajšou judikatúrou najvyššieho súdu a ani s nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 24/2010, podľa ktorých lehota na vykonanie daňovej kontroly je lehotou zákonnou, ktorá je pre správcu dane záväzným limitom determinujúcim zákonnosť uskutočňovanej daňovej kontroly. Pred uplynutím lehoty na vykonanie daňovej kontroly sa sťažovateľ navyše bránil proti nečinnosti správcu dane námietkou.

V súvislosti so svojou argumentáciou sťažovateľ tiež poukazuje na odlišné stanovisko [REDAKOVANÉ] pripojené k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu.

Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd neodôvodnil riadne svoj rozsudok, jeho výklad § 250v ods. 3 OSP je v rozpore s princípom ústavne konformného výkladu podľa čl. 152 ods. 4 ústavy, ako aj s princípom právneho štátu a právnej istoty podľa čl. 1 ods. 1 ústavy, konštatujúc, že „... súdom uplatnená aplikácia má za následok, že sťažovateľovi podľa nej uplynula subjektívna lehota na podanie návrhu o ochranu pred nezákonným zásahom ešte pred tým, ako vôbec k nemu došlo. Takýto záver súdu je z ústavného hľadiska neudržateľný a neospravedliteľný, nakoľko potiera samotnú podstatu a zmysel práva na súdnu ochranu... je zároveň neudržateľný aj z pohľadu možnosti obmedzenia prístupu k súdu v kontexte judikatúry ESĽP, podľa ktorej je porušením čl. 6 ods. 1 Dohovoru taký výklad lehôt, ktorý bráni účastníkovi konania využiť práva, ktorými disponuje a ktorý nerešpektuje zásadu právnej istoty a predvídateľnosti.“.

Sťažovateľ tvrdí, že napriek tomu, že boli splnené uvedené procesné podmienky, najvyšší súd namietaným rozsudkom zamietol jeho návrh, čím podľa neho došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ tvrdí, že najvyšší súd aplikoval § 250v OSP arbitrárne, čím poprel zmysel a účel uvedeného ustanovenia.

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd SR rozsudkom č. 8 Sžz/4/2011 z 10. januára 2013 porušil základné právo sťažovateľa VARINSKÝ, s. r. o. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

2. Najvyšší súd SR rozsudkom č. 8 Sžz/4/2011 z 10. januára 2013 porušil základné právo sťažovateľa VARINSKÝ, s. r. o. na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. *Rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 8 Sžz/4/2011 z 10. januára 2013 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.*

... Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia podľa ustanovenia § 11 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za 2 úkony právnej služby (prevzatie právneho zastúpenia a podanie sťažnosti) vo výške 260,32 EUR bez DPH a 2 x režijný paušál vo výške 15,62 EUR bez DPH a DPH 55,19 EUR, spolu 331,13 EUR.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť vyslovenia porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

V nadväznosti na argumentáciu sťažovateľa uplatnenú v sťažnosti ústavný súd poukazuje na všeobecné východiská svojej judikatúry, ktoré uplatňuje pri predbežnom prerokovávaní, resp. rozhodovaní o porovnateľných sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb.

Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že k úlohám právneho štátu patrí vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Konceptia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd.

Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takeého postupu orgánu verejnej moci. Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavíť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi (m. m. II. ÚS 9/00, III. ÚS 94/03, IV. ÚS 303/09, I. ÚS 207/2010).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Účelom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v prvom rade zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého

sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace

s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj najvyšší súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

V nadväznosti na už uvedené ústavný súd považoval za potrebné z hľadiska limitov ústavnej kontroly rozhodnutí všeobecných súdov poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je

zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

V súvislosti so skutočnosťou, že sťažnosť sťažovateľa smeruje proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu vydanému v správnom súdnictve (podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku), je podľa názoru ústavného súdu navyše potrebné pri jej posudzovaní zohľadňovať špecifiká správneho súdnictva. V rámci správneho súdnictva súdy preskúmajú „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov (§ 244 ods. 1 OSP). Z uvedeného vyplýva, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Teda treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (m. m. porovnaj napr. IV. ÚS 428/09).

Sťažnostná argumentácia sťažovateľa je založená na tvrdeniach, že najvyšší súd
- zaujal nesprávny právny názor k možnosti uplatnenia inštitútu prerušenia konania na výkon opakovanej daňovej kontroly:

Podľa § 25a ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. správca dane môže konanie prerušiť, najmä ak sa začalo konanie o predbežnej otázke (§ 26) alebo konanie o inej skutočnosti rozhodujúcej na vydanie rozhodnutia.

Podľa § 25a ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. ak je konanie prerušené, lehoty podľa tohto zákona neplynú.

Podľa § 15 ods. 16 zákona č. 511/1992 Zb. možno ustanovenia prvej časti zákona primerane použiť aj na daňovú kontrolu.

Z „Rozhodnutia“ o prerušení opakovanej daňovej kontroly č. 1/332/11274-33848/2011/Meli, Jnč z 21. marca 2011, ktoré bolo doručené splnomocnenému zástupcovi daňového subjektu VARINSKÝ, s. r. o., 23. marca 2011, vyplýva, že opakovaná daňová kontrola je prerušená odo dňa doručenia rozhodnutia o prerušení opakovanej daňovej kontroly daňovému subjektu do dňa získania (zaslania) všetkých odpovedí správcom dane na všetky žiadosti zakladajúce dôvod na prerušenie opakovanej daňovej kontroly. Pri prerušení predmetnej opakovanej kontroly postupovali zamestnanci správcu dane v zmysle interného riadiaceho aktu z 24. februára 2009, v zmysle ktorého zaslaním žiadosti o medzinárodnú výmenu informácií je opakovaná kontrola prerušená z dôvodu konania o inej skutočnosti rozhodujúcej na vydanie rozhodnutia.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že *„správca dane bude v kontrole pokračovať, len čo pominú prekážky, pre ktoré sa kontrola prerušila.“*

- nezohľadnil skutočnosť, že správca dane prekročil zákonom ustanovenú lehotu na vykonanie opakovanej daňovej kontroly:

Z priloženej spisovej dokumentácie vyplýva, že finančné (daňové) riaditeľstvo dva razy rozhodovalo o námietke sťažovateľa proti postupu zamestnanca správcu dane pri výkone opakovanej kontroly – nezákonného zásahu z dôvodu porušenia zákazu

prekročenia zákonom ustanoveného časového rámca pre jeho výkon (26. júna 2011 a 28. augusta 2011) a v oboch prípadoch rozhodlo tak, že týmto námietkam nevyhovelo (argumentujúc aj prerušenia konania); proti týmto rozhodnutiam odvolanie nebolo prípustné. Tento postup finančného (daňového) riaditeľstva bol stimulom pre sťažovateľa na podanie návrhu/žaloby (10. októbra 2011) najvyššiemu súdu, ktorý o nej rozhodol tak, že jeho návrh/žalobu napadnutým rozsudkom z 10. januára 2013 zamietol.

- nesprávne vyhodnotil návrh/žalobu o ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy vo veci opakovanej daňovej kontroly dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie august 2008 a zamietol ju podľa § 250v ods. 3 OSP:

Podľa § 250 ods. 3 OSP návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol:

„Ochrana verejných subjektívnych práv fyzických a právnických osôb zo strany správnych súdov má subsidiárny charakter vo vzťahu k ochrane, ktorú poskytujú orgány verejnej správy. Preto fyzická alebo právnická osoba, ktorej práva boli porušené alebo ohrozené, má sa prioritne domáhať ochrany svojich práv na správnom orgáne. Ak nedošlo k náprave a ochrane zo strany orgánov verejnej správy, je možné, aby fyzická alebo právnická osoba sa domáhala ochrany svojich práv na správnych súdoch. Vyplýva to z historicky daného a v Slovenskej republike ústavne garantovaného postavenia správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahrádzanie vecných kompetencií orgánov verejnej správy, ale zabezpečenie ich súdnej kontroly.

Podľa čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky súdy preskúmávajú zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Preskúmavanie zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy v intenciách článku 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky sa uskutočňuje podľa ustanovení druhej a tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 244 ods. 5 veta prvá OSP súdy v správnom súdnictve konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích správnych orgánov. Piata hlava piatej časti Občianskeho súdneho poriadku zakotvuje konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy.

Účelom konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy je poskytnutie súdnej ochrany fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný proti nej alebo v jeho dôsledky bol proti nej priamo vykonaný za predpokladu, ak taký zásah alebo jeho dôsledku trvajú alebo hrozí jeho opakovanie. Súdne konanie je zárukou, že súd uložením povinnosti odporcu nepokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v príkaze, ak je to možné, obnoviť stav pred zásahom, vytvorí reálny predpoklad na eliminovanie nezákonného stavu, ktorý vznikol protiprávnym konaním, prípadne aj nekonaním orgánu verejnej správy.

Právna úprava správneho súdnictva v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku na rozdiel od konania v občianskoprávných veciach ustanovuje rigoróznú úpravu jednotlivých úkonov. To platí aj rovnako pre konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v OSP, keďže v odseku S citovaného ustanovenia je stanovené, že na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy predstavuje subsidiárnu formu súdnej ochrany v správnom súdnictve, ktorú možno aplikovať iba v prípade, ak iná právna možnosť ochrany chýba. V prípade, ak bolo vydané rozhodnutie orgánu verejnej správy, je treba sa domáhať súdnej ochrany postupom podľa druhej alebo tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Cieľom ochrany podľa § 250v OSP je teda ukončenie nezákonného zásahu správneho orgánu, proti ktorému sa fyzická alebo právnická osoba nemôže brániť inými prostriedkami.

Súd v danej veci musel posúdiť, či došlo k naplneniu jednotlivých znakov, ktorými je nezákonný zásah v ustanovení § 250v OSP vymedzený.

Musí ísť o návrh, v ktorom fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch a

ide o nezákonný zásah orgánu verejnej správy,

zásah nie je rozhodnutím,

zásah bol zameraný priamo proti fyzickej alebo právnickej osobe alebo proti... vykonaný,

dôsledky zásahu trvajú alebo hrozí jeho opakovanie,

navrhovateľ vyčerpал prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis,

návrh bol podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela,

najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

Z citovaného ustanovenia vyplýva aj negatívne vymedzenie, že návrh nie je úspešný, ak sa navrhovateľ domáha iba určovacieho výroku, že zásah je alebo bol nezákonný.

Najvyšší súd posúdil návrh navrhovateľa v intenciách definičných znakov, ktorými je nezákonný zásah vymedzený v ustanovení § 250v OSP. V prvom rade sa zaoberal skúmaním, či je návrh prípustný, a dospel k záveru, že je neprípustný.

Z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu súd zistil nasledovné skutočnosti:

Odporca rozhodnutím č. 1/221/5328-29420/2010/990447-r zo dňa 9. marca 2010 podľa § 48 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. rozhodnutie Daňového úradu Trnava č. 649/231/100870/09/Sta zo dňa 16. novembra 2009, ktorým správca dane podľa § 15 ods. 14 zákona č. 511/3992 Zb. znížil nadmerný odpočet uvedený v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie august 2008 o sumu 623 279,49 € a priznal nadmerný odpočet v sume 378,12 € navrhovateľovi, zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Dňa 23. marca 2010 odporca podľa § 15b ods. 1 písm. c) zákona č. 511/1992 Zb. vydal podnet na vykonanie opakovanej daňovej kontroly dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie august 2008 u navrhovateľa.

Oznámením o výkone opakovanej daňovej kontroly č. I/182/11274-73289/2010/Kono zo dňa 21. júna 2010 bol navrhovateľovi oznámený výkon opakovanej daňovej kontroly dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie august 2008. Predmetné oznámenie bolo doručené splnomocnenému zástupcovi navrhovateľa [REDACTED] dňa 1. júla 2010. Opakovaná daňová kontrola bola začatá dňa 28. júla 2010 na Daňovom úrade v Trnave, o čom bola odporcom spísaná zápisnica č. I/182/11274-83727/2010/Kono zo dňa 28. júla 2010.

Upovedomením č. I/332/11274-128135/2010/Meli, Jnč zo dňa 16. decembra 2010 bolo navrhovateľovi oznámené predĺženie lehoty na jej vykonanie do 28. júla 2011.

Odporca vydal dňa 21. marca 2011 rozhodnutie č. I/332/I 1274-33848/2011/Meli, Jnč o prerušení opakovanej daňovej kontroly dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie august 2008 podľa § 25a ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. z dôvodu konania o inej skutočnosti rozhodujúcej pre vydanie rozhodnutia, ktorou sú: podaná Žiadosť o medzinárodnú výmenu informácii č. I/332/11274-5744/2011/Meli, Jnč, podaná Výzva – Appeal č. I/332/11274-24186/2011/Meli, Jnč, podaná Žiadosť o súčinnosť – Request for co-operation č. I/332/11274-24202/2011/Meli, Jnč, podaná Žiadosť o súčinnosť – Request for co-operation č. I/332/11274-242/2011/Meli, Jnč a podaná Žiadosť o súčinnosť – Request for cooperation č. I/332/11274-24220/2011/Meli, Jnč. Navrhovateľ podal dňa 26. mája 2011 námietku proti postupu zamestnancov správcu dane pri výkone opakovanej daňovej kontroly, v ktorej namietal zbytočné prieťahy v konaní a nečinnosť žiadajúc, aby odporca pokračoval v daňovej kontrole tak, aby bola v zákonnej lehote na jej ukončenie, t. j. do 28. júla 2011 riadne skončená. Odporca námietke nevyhovel.

Dňa 3. augusta 2011 podal navrhovateľ ďalšiu námietku proti postupu zamestnancov správcu dane pri výkone opakovanej daňovej kontroly – nezákonnému zásahu z dôvodu porušenia zákazu prekročenia zákonom ustanoveného časového rámca na jej výkon žiadajúc, aby bolo zamestnancom okamžite zakázané pokračovať v tejto kontrole, ktorú po uplynutí zákonnej lehoty na jej vykonanie považuje za nezákonný zásah do svojich práv

a právom chránených záujmov. Rozhodnutím č. I/332/87966/2011/Jend o námietke proti postupu zamestnanca správcu dane pri výkone opakovanej daňovej kontroly zo dňa 26. augusta 2011 odporca námietke nevyhovel. Podľa pripojenej doručky bolo toto rozhodnutie doručené splnomocnenému zástupcovi navrhovateľa [REDACTED] dňa 9. septembra 2011.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je toho názoru, že daňová kontrola ako aj opakovaná daňová kontrola, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia o daňovej kontrole, je inštitút, ktorým správca dane zisťuje skutkový stav za účelom správneho určenia dane alebo daňovej povinnosti daňového subjektu. Daňovú kontrolu alebo opakovanú daňovú kontrolu je nutné chápať ako jeden celok, ktorý sa nemôže pre účely rozhodovania o nezákonnom zásahu deliť na etapy (začatie, prerušenie, ukončenie daňovej kontroly) tak, ako sa mylne domnieval v svojej žalobe o nezákonnom zásahu žalobca, a ktorý spočíval podľa jeho názoru v tom, že daňová kontrola mala byť ukončená v lehote 12 mesiacov od jej začatia, pričom konanie o opakovanej daňovej kontrole bolo rozhodnutím správcu dane prerušené.

V danom prípade je nesporné, že sa navrhovateľ dozvedel o začatí opakovanej daňovej kontroly dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie august 2008 dňa 1. júla 2010, kedy bolo zástupcovi navrhovateľa doručené oznámenie o výkone opakovanej daňovej kontroly č. I/182/11274-73289/2010/Kono zo dňa 21. júna 2010. Rozhodujúcou skutočnosťou pre začatie plynutia subjektívnej lehoty je v tejto veci deň, keď reálne bola začatá opakovaná daňová kontrola, t. j. deň, ktorý vyplýva zo Zápisnice o začatí opakovanej daňovej kontroly č.: I/182/11274-83727/2010/Kono t. j. dňa 28. júla 2010. Subjektívna lehota na podanie návrhu vo veci ochrany pred nezákonným zásahom začala plynúť nasledujúci deň, t. j. 29. júla 2010. Posledný deň subjektívnej lehoty padol na 28. augusta 2010 (sobota), čo znamená, že posledným dňom subjektívnej lehoty bol pondelok 30. augusta 2010. Lehota uplynula dňa 31. augusta 2010. V uvedenej lehote nebol podaný návrh na súd, bol podaný osobne na Najvyššom súde Slovenskej republiky až dňa 10. októbra 2010.

Najvyšší súd je toho názoru, že prerušenie opakovanej daňovej kontroly má charakter procesného rozhodnutia, a teda jeho preskúmanie súdom v konaní

o nezákonnom zásahu neprichádza do úvahy, nakoľko by bolo predčasné a prejudikovalo by ďalší postup správcu dane, čo by v konečnom dôsledku znamenalo neprípustný zásah všeobecného súdu do právomoci správcu dane. Navrhovateľ môže podľa názoru najvyššieho súdu nim tvrdené pochybenia zo strany správcu dane namietat po ukončení daňovej kontroly v následnom vyrubovacem konaní, a to v rámci jemu dostupných opravných prostriedkov (napr. odvolanie v daňovom konaní alebo v konaní na súde o prípadnej o správnej žalobe podľa V časti druhej hlavy OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky si dovoľuje poukázať aj na svoje predchádzajúce rozhodnutie týkajúce sa prerokovania vecí bez zbytočných prietahov a preskúmania zákonnosti postupu správneho orgánu (rozsudok NS SR č. 5 Sž/51/2002), kedy správny orgán nevydá v zákonom stanovenej lehote rozhodnutie a tak zasiahne svojou nečinnosťou do práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Aj v tomto prípade sa navrhovateľ domáhal odstránenia podľa jeho názoru trvajúceho protiprávneho stavu, ktorý spočíval v tom, že opakovaná daňová kontrola nebola v zákonnej lehote ukončená. Podľa názoru odvolacieho súdu sa však odstránenia takéhoto prípadného nezákonného stavu nemal domáhať neprípustným návrhom na odstránenie nezákonného zásahu, ale iným prostriedkom nápravy, a to postupom podľa § 250t ods. 1 a nasl. OSP odstránením nečinnosti správneho orgánu.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh žalobkyne zamietol podľa § 250v ods. 3 OSP, keďže nie je prípustný.“

Ústavný súd pre úplnosť uvádza, že

„Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 2:1 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).“

Základom pre odlišný právny názor disentujúcej sudkyne od väčšinového právneho názoru rozhodujúceho senátu najvyššieho súdu a aj pre odlišný právny názor sťažovateľa v danej veci bolo posúdenie počítania plynutia lehoty na vykonanie opakovanej daňovej lehoty. Druhý senát ústavného súdu nespochybňuje už uvedený právny názor ústavného

súdu na zákonom ustanovené lehoty, na ktoré sa odvoláva tak sťažovateľ, ako aj disentujúca sudkyňa senátu najvyššieho súdu, ktorý vo veci rozhodoval, vysloveného vo veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 24/2010, poukazuje však na to, že v danej veci však nešlo o nedodržanie/prekročenie zákonnej lehoty, resp. súdom predĺženej zákonnej lehoty, posunutie skončenia uplynutia zákonnej lehoty na vykonanie opakovanej daňovej kontroly vzhľadom na prerušenie konania, t. j. s ohľadom na „zastavenie“ plynutia času počas prerušenia opakovanej daňovej kontroly (§ 25a ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb.). Podľa názoru ústavného súdu je potrebné rozlišovať inštitút predĺženia zákonnej lehoty na uskutočnenie konania (pri ktorom sa v konaní pokračuje ďalej pri „predĺženom“ plynutí lehoty), o čo išlo vo veci III. ÚS 24/2010, s inštitútom prerušenia konania (počas ktorého lehoty neplynú) práve vzhľadom na právne dôsledky ich uplatnenia, čo v posudzovanom prípade sťažovateľ a ani disentujúca sudkyňa v rámci svojej argumentácie nezobrali do úvahy, opierajúc sa o svoj právny názor, že v danom prípade prerušenie daňovej kontroly nie je možné.

K možnosti uplatnenia inštitútu prerušeniu opakovanej daňovej kontroly ústavný súd uvádza, že správca dane vychádzal – a najvyšší súd toto východisko pri svojom rozhodovaní o žalobe (návrhu) sťažovateľa nespochybnil, z toho, že z relevantnej právnej úpravy účinnej v danom čase, a to z § 15 ods. 16 zákona č. 511/1992 Zb., vyplýva, že o „*ustanovenia prvej časti a § 32, 34 a 41 zákona č. 511/1992 Zb. sa primerane použijú aj na daňovú kontrolu*“ [do prvej časti patrí okrem iného aj inštitút prerušenia konania (§ 25a zákona č. 511/1992 Zb.)].

Zohľadňujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku zrozumiteľne a ústavne udržateľným spôsobom vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený a ani za arbitrárny, t. j. taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel relevantných na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov. Najvyšší súd svoj právny záver ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil, odvolajúc sa na relevantné právne predpisy.

O arbitrárnosti a svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení relevantných právnych predpisov, že by zásadne poprel ich účel a význam. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu však toto nevyplýva, rovnako ani jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej uvádza, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97).

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom

prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2015